

után egy tanácsadó iroda keretében ápolta a hazai és nemzetközi alumíniumipari kapcsolatokat.

Dr. Zámbo Jánosról a halála után egy Csurgón létesített alapítvány emlékkönyvet adott ki.

Dr. Solymár Károly (1934-2010) az ALUTERV-FKI (korábban FKI) Timföldtechnológiai Osztály vezetője

https://www.ombkenet.hu/images/stories/kohaszat2011_01.pdf
Elhunyt Dr. Solymár Károly, Kohászat, 144 évf. 1. szám, 2011, 56 old.

Fenti szöveg rövid kivonata:

1934-ben született Dorogon, Középkiskoláit Esztergomban a ferencesrendi Szent István Gimnáziumban végezte. Egyetemi tanulmányait a Veszprémi Egyetem Nehézvegyipari szakán folytatta. 1957-ben diplomázott az egyetem elektrokémiai szakán. Innen került a Fémipari

Kutató Intézetbe, ahol sikeresen oldotta meg első kutatási feladatát, a gallium kinyerését az alumínát lúgból.

1964-ben lett a Timföldtechnológiai Kutatási Osztály vezetője. Fő célkitűzése a timföldgyártás hatékonyságának és versenyképességének növelése volt. Kutatási eredményeiről több, mint 150 közleményben számolt be, számos szabadalmát, eljárását a gyakorlatban is bevezették. Doktori értekezését a bauxitok technológiai értékeléséről írta. Elismert és nemzetközileg jegyzett timföldgyártási szakemberként gyakran kérték fel szakértőnek Jamaikában, Kínában, Vietnamban, Indiában, Iránban és másutt. Neve összefonódott az ICSOBA, Bauxit-, Alumíniumoxid és -hidroxid Kutató Nemzetközi Bizottságával. Tagjává választotta a TMS az amerikai bányászati és kohászati egyesület tudományos tanácsa.

A "Felelős Szerkesztő" megjegyzései

Ha a Tisztelt Olvasó eljut az előző közlemény olvasásában eddig a pontig, akkor mindenképpen elgondolkodik azon, hogy a „történet” valójában mit is mond igazán számunkra, a mindennapi ember, a gondolkodó számára.

Röviden: volt egy intézet, ahol

- az idegen nyelveket hétköznapi szinten használták olvasásra, közlésre, a szakmában való tájékozódásra,
- az alumíniummal és ötvözeteikkel kapcsolatos ismereteket nemzetközi szinten művelték,
- a magyar tudást kivitték a „nemzetközi színpadra”,
- a kornak megfelelő színvonalú, nagyértékű berendezésszállomány szinten „üzemeltetett” a hozzáértő szakemberek bővítésére,
- fél évszázadon át folyamatosan bővült a hazai és nemzetközi szakmai életben, iparban hasznosítható tapasztalat,
- egy generáció biztos, természettudományos alapokkal rendelkező energiája halmozódott fel.

És ennek sorsáról döntött a kevésbé biztos alapokon nyugvó politika anélkül, hogy végig gondolta volna

- hogyan hasznosítható az a tudás, ami felhalmozódott ebben közösségben,
- hogyan hasznosulhat az a nemzetközi kapcsolatrendszer, amely kiépült,
- mi lesz a nagyértékű berendezésekkel,
- hogyan hasznosul egy generáció által a tudás megszerzésébe fektetett energia?

A kérdések sokaságát lehetne sorolni és sokan, főleg a természettudományos alapokon gondolkodók fel is teszik ezeket azoknak, akik kevésbé szilárd (de sziklaszilárdnak hirdetett) alapokon döntenek. Itt és most, ebben a közleményben Csanády Andrásné Bodoky Ágnes, az MTA doktora bemutatta a Fémipari Kutató Intézet rövid történetét, eredményeit, szakmai pályafutását, amelynek végeredménye az „**1997-ben megtörtént jogutód nélküli felszámolás**”. Sajnos a hazai kutatóintézetek zöme ilyen sorsra jutott [1]. A hivatkozott kézirat az „*ipari kutató intézetek*” csoportjában nem tárgyalja a bemutatott Fémipari Kutató Intézet sorsát ugyanúgy, mint a következő lapszámunkban tárgyalni kívánt, földrajzilag közvetlen szomszédját,

a Vasipari Kutató Intézetet sem. Engedje meg a Tisztelt Olvasó, hogy szó szerint idézzek [1].

„A rendszerváltáskor összeomló magyar ipari rendszer tönkre tette a kutatóintézetek nagy részét is, a kutatók szétszéledtek, nyugdíjba mentek, vagy valamilyen kft-ben próbáltak közvetlenül pénzt hozó tevékenységre áttérni. Hatalmas, több évtizeden, egy évszázadon keresztül felhalmozódott tudás vált az enyészet martalékává, pedig a magyar tudósgárda nemzetközileg is elismert volt, ...”

„A rendszerváltást megelőzően mintegy 130 ipari és mezőgazdasági kutatóintézet létezett. Ezek a rendszerváltás során vagy megszűntek, vagy kft-kre estek szét. Nagyon kevés az, amely erősen megfoghatkozott létszámmal, de megmaradt”

„Hogyan és miért omlott össze a magyar ipar,” kérdés körbejárását nagyban segítheti Csath Magdolna professzorasszony könyve [2], avagy a már hivatkozott Lóránt Károlynak a magyar vaskohászattal és annak „zászlóshajójának elsüllyedésével” foglalkozó munkája [3]. A „miért”-tel kapcsolatban Balázs Ervin akadémikus egy interjújában ezt így vélelmezi [1]:

*„1990-ben a rendszerváltás hajnalán az egyik nagy baj a mezőgazdaság területén az volt, hogy a rendszerváltó **politikus értelmiség** között a **mezőgazdaság részéről** nem volt senki. És a **fiatal jogászok, közgazdászok elfelejtkeztek arról...**”*

Számomra úgy tűnik, hogy a rendszerváltó politikus értelmiségi rétegben sem az ipar, sem az azt megalapozó, kiszolgáló kutatói réteg sem képviselhette magát, azaz maradtak a „fiatal jogászok, közgazdászok”, akik elfelejtkeztek arról...

Irodalomjegyzék

- [1] Lóránt K.: A műszaki és természettudományos kutatóhelyek átalakulása a rendszerváltás során és azt követően. (kézirat). RETÖRKI, 2015. december.
- [2] Csath M.: Rendszerváltás a gazdaságban, avagy hogyan tűnt el a magyar ipar? Kairosz kiadó, 2015.
- [3] Lóránt K. (szerk): Az acélváros végnapjai. Hogyan semmisült meg húszezer ember munkahelye a Lenin Kohászati Művekben? Antológia Kiadó, Lakitelek 2017.

Tóth László